Nro. 31.

DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 9go Lutego 1795.

Gazety.

AUSTRYA.

Zdarzenia woienne.

Jenerał *Clerfayt* pod 21. Stycznia nadesłał rapport Jenerała *Alvinzy* opisuiący obroty woienne w *Hollandyi* od 9. do 18. Stycznia wydarzone.

Z tego ukazuie się: że dnia 9. Anglicy konsystowali za *Leck*, *Hannowe-*

wanie pod Kommendą Jenerała *Abercrombie* koło *Wageningen*, i *Knowsenburg* przy Rzece *Waal*.

Nieprzyiaciel konsystował w *Thiel*, i *Ochten*, na którego wyparcie kommenderowany był Jenerał *Abercrombie*, a temu na sukkurs 2. bataliony C. Król. woyska posłano. Ale zanim tenże nadspieszył, nieprzyiaciel odebrał 2, baterye nasze, i przymusił *Anglików* do opuszczenia zamku *Knowsenburg*, i do reyterowania się za *Elst*.

Tym czasem nieprzyiaciel także odparł 1. batal. woyska C. Król. z *Huessen*, oczém odebrawszy rapport Jenerał *Abercrombie* przeprawił się przez *Ren*.

Bateryę krzyżową *Bommel*, i 6. innych koło rzeki *Waal* osadzono 3. batalionami C. Król woyska.

Dnia 10. z rana rospoczął nieprzyiaciel attak, dwie baterye opanował, trzecia musiała bydź opuszczona, a trzy ieszcze broniono. Nareszcie i z tych uchodzić musiano, gdyż nie było czém strzelać.

Jenerał *Alvinzy*, sukkursowany od Jenerała *Wernek* zebrawszy woysko, i uderzywszy na nieprzyiaciela, wyparł go z iedney bateryi, i przymusił do reyty-

tyrady za rzekę *Waal*, ależ nieprzyiaciel świeżym posiłkiem wsparty przypuściwszy attak powtórny, wspomnioną bateryę odebrał.

Tak więc częścią dla mrozu, częścią dla niebespieczeństwa zagrażaiącego lewemu skrzydłu, po reytyradzie Jenerała *Hannowerskiego Hommerstein* za rzekę *Elst*; nie można było na nieprzyiaciela nacierać.

Nieprzyiaciel wzmocniony 2. brygadami świeżemi Jenerałów, *Moreau*, *i Compere* do 11. tysięcy zawieraiącemi w sobie, przypuścił w różnych mieyscach attak na naszych. Dawano mu mocny odpór, ale natarczywości, i przemagaiącey sile nieprzyiacielskiey znużone woyska nasze nie mogły się na reszcie oprzeć, i musiały się ku *Arnheim*, *i Huessen* reyterować.

Nieprzyiaciel 2. dywizyom 1. kompanii i 1. szwadronami był przeciął reytyradę; lecz te w nocy wiadome będąc drogi uszły manowcami.

Jenerał *Alvinzy* właśnie w *Arnheim* chcąc umówić się z innymi Jenerałami o dalszych przedsięwzięciach, odebrał rapport: o opuszczeniu bateryów po zagwoździonych armatach i zniszczeniu

am-

ammucyi, i reytyradzie woyſka ku *Pandern*; z tych miar kazał zaciągnąć Kordon od *Pandern* koło *Renu*, aż do rzeki *Yſſel*, a z tamtąd przez *Arnheim* aż do *Grep*.

Dnia 12 nic nie wydarzyło ſię ważnego prócz małych utarczek. W owych zaś wſzyſtkich ucieraniach ſię C. Król. woyſko nie miało ſtraty iak 250. ludzi, nieprzyiaciel zaś miał do 1,500. ludzi, i podług powieści ieńców 2. bataliony iego zupełnie były znieſione.

Dnia 13, czynił nieprzyiaciel małe poruszenia.

Dnia 14 opanował nieprzyiaciel dwa ſtanowiſka naſze. A tak zaczęła ſię reytyrada.

Dnia 16. ściągnęła ſię armia do rzeki *Yſſel*, i po części przez nię przeſzła.

Na uſilną prozbę Xięcia Dziedzicznego *Oranii*: aby mu przyſłano 1,500. lub 2,000. woyſka, dla oſadzenia oſtatniey linii obronney, i zaſłonienia *Amſzterdamu*; do ktòrey to prozby i Jenerał, *Walmoden* przychylił ſię; kommenderowano natychmiaſt równo ze dniem 2. do batalıony do *Amſzterdamu*.

Dnia 17. nadſzedł rapport od Jenerała *Wallmoden*: że wſpomnione korpus zatrzymał w *Amersfort*, ponieważ Prowin-

wincye *Ultraiektyńska*, *i Hollenderska* postały deputowanych do nieprzyiaciela, bramy miasta *Ultraiektu* zamknęły, i oświadczyły: że nie chcą żadnych obcych woysk puścić.

O południu pomknął się nieprzyiaciel z dwoma mocnemi kolumnami ku *Arnheim*, a z trzecią ku *Oosterbeek*, aby tą odciąwszy miasto *Arnheim* od *Doesburg*, toż otoczył. Stan aż nader zły tego miasta przy zamarzłey wodzie, był powodem Jenerałowi *Clerfayt* do opuszczenia go. A przy wymaszerowaniu woyska naszego Jenerał Francuzki *Vandamme* wezwał ie do poddania się. Tak dnia 18. nieprzyiaciel wmaszerował do *Arnheim*.

Teraz nasza pozycya iest od *Pandern* koło *Renu* aż do Rzeki *Yssel*, a od tey, aż po *Doesburg*.

ROSSYA.

Donoszą z *Petersburga*: że nieiaki Francuz *Montaigü*, który przez 2. laty w randze Porucznika służbę Rossyiską na morzu przyiął, i był umieszczony przy Admiralicyi na czarném morzu,

od nieiakiego czasu został aresztowany, dla podeyrzenia, iakby miał korrespondencyę z Narodową Konwencyą *Paryzką*, i Panem *Descorches* w *Konstantypolu* będącym. Odkryto przez schwytanie listów.: że Pan *Descorches* mu wiele przyrzekł, gdyby mógł flottę na czarnem morzu spalić. Ażali? i iak tę propozycyę przyiął *Montaigü*? niewiadomo.

Dnia 10. Grudnia odebrał wyrok sądowy dla siebie. Postawiony był na rusztowaniu szpadę złamano mu na głowie, zdarto uniform, a teraz ma bydź do klasztoru, daleko za miasto *Archangel* zaprowadzony.

Donoszą z *Anglii*; że tam Konferencye się odprawiaią między Posłem *Rossyiskim* Panem *Woronzòw*, i Ministerium tamecznem, sądzą, iż materyą tych iest wyprawa *Rossyiska* przeciw Francuzom.

TURCYA.

Z Carogrodu dia 2. Grudnia.

Nie tylko w Europie, ale i w Azyi rekrutuią nowe korpus, które exercytuią na sposób Europeyski. Wszystcy no-

nowi rekruci biorą w tróynaſób większy żołd, iak ſtarzy żołnierze.

Janczarowie ſami dopraſzaią ſię: aby ich uzbroiono tak, iak nowe korpuſy, i wyuczono muſztru woyſk regularnych. Wielkie teraźnieyſzego Ceſarza przywiązanie do woyſka, znacznie ſkarb wycięcza, i ciągnie za ſobą pomnożenie podatków.

Bywſzy Dyrektor mytny, ktòrego teraźnieyſzy W. Wezyr iako bywſzego nieprzyiaciela ſwego chętnie chciał uchylić, nominowany ieſt na Gubernatora *Rumelii*, ieſt to Gubernium nay-więcey maiące dochodów w całem Państwie.

Bywſzy *Reis-Effendi*, Marſzałek Sułtanowy, i bywſzy *Kaimakan*, składaią teraz partyę oppozycyiną W. *Wezyra i Kapitana Baſzy*.

Porta nieuſtaie czynić woiennych przygotowań. Wały około *Benderu* prócz iednego tylko, około którego codziennie 1000. ludzi robi, ſą w ſtanie nay-lepſzym, lecz nie nadeſzła tam ieſzcze potrzebna artylierya, i ammunicya woienna. Zamek *Ackerman* będzie miał 3. nowe baſzty, podobnież mury i ſzańce około *Izmaelowa* naprawiaią, gdzie mnó-

ztwo

ztwo armat się znayduie. Baterye koło kanału są pomnożone tak, że więcey iak 300. armat tam się znayduie. Przy uyściu *Dunaiu*, *i w Bargas* maią bydź zakładane nowe fortyfikacye. Jedną z nayważnieyszych okoliczności, które Rząd nasz teraźnieyszy zatrudniaią, iest pomnożenie flotty. Wystawiaią nowe młyny prochowe, nową zakładaią fabrykę armat, i stawią koszary dla osadzenia tam woyska sposobem Europeyskim exercytowanego.

HOLLANDYA.

Podług naynowszych wiadomości: woysko koalicyine przymuszone było opuścić miasta *Ultraiekt*, *Arnheim*, i całą okolicę z tamtey strony rzeki *Yssel*, Francuzi pomknęli się wgłąb *Hollandyi*, aż do *Amszterdamu*, i tak to, iakoteż inne miasta opanowali. Sztatuder z familią uciekł do *Anglii*, a *Stany Jeneralne* uchwaliły zupełne przeyście na stronę *Francuzów*. (Szczegóły potém.)